

Najvyšší súd

Slovenskej republiky

7 Cdo 42/2011

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **F., a. s.** so sídlom v B. zastúpeného JUDr. Z. M. advokátkou v B. proti odporkyňi **U. N. B. so** sídlom v B., o **33 163, 56 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 6 C 45/2009, o dovolaní odporkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 11.mája 2010 sp. zn. 8 Co 234/2009, takto

r o z h o d o l:

Dovolanie **o d m i e t a.**

Odporkyňa je povinná nahradiť navrhovateľovi trovy dovolacieho konania 212,03 € na účet JUDr. Z. M. do 3 dní .

O d ô v o d n e n i e:

Okresný súd Bratislava II rozsudkom z 30. apríla 2009 č. k. 6 C 45/2009 – 91 uložil odporkyňi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 4 821, 30 € (titulom úrokov z omeškania), trovy konania 2 055, 68 € a trovy právneho zastúpenia 1 169, 99 € do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Konanie v časti istiny 33 163, 56 € zastavil z dôvodu späťvzatia návrhu v tejto časti (§ 96 ods. 1, 2 O. s. p.). Uviedol, že medzi účastníkmi vznikol (na základe ústne uzavretej kúpnej zmluvy) obchodnoprávny vzťah (navrhovateľ je obchodnou spoločnosťou zapísanou v obchodnom registri a odporkyňa štátnou príspevkovou organizáciou vykonávajúcou i poskytovanie lekárenskej starostlivosti v nemocničnej lekárni) Keďže odporkyňa faktúry vystavené za riadne dodaný (a objednaný) tovar nezaplatila v lehote ich splatnosti, vznikol navrhovateľovi zákonný nárok na úroky z omeškania v súlade s § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka , ktoré priznal vo výške 14, 25 % ročne z jednotlivých

dlžných súm odo dňa nasledujúceho po splatnosti faktúr do ich zaplataenia. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p.

Krajský súd v Bratislave na odvolanie odporkyne rozsudkom z 11. mája 2010 sp. zn. 8 Co 234/2009 rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej (vyhovujúcej časti) potvrdil a odporkyni uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania 212, 03 € k rukám jeho právnej zástupkyne do troch dní. Uviedol, že obsahom kúpnej zmluvy, uzavretej medzi účastníkmi konania , bolo dodanie liekov a zdravotníckych pomôcok, ktorých zabezpečením do nemocničnej lekárne odporkyňa, ako verejne dostupný poskytovateľ ústavnej zdravotnej starostlivosti , realizovala lekársku starostlivosť , ktorá je formou zdravotnej starostlivosti zabezpečovanej štátom ako verejnej potreby v rámci ústavne garantovaného práva na ochranu zdravia. Na základe čoho dospel k zhodnému záveru so súdom prvého stupňa , že záväzkovo – právny vzťah účastníkov konania z kúpnej zmluvy spadá pod ustanovenie § 261 ods. 2 Obchodného zákonníka . Preto ho treba považovať za obchodnoprávny vzťah a správne súd prvého stupňa priznal navrhovateľovi z jednotlivých dlžných súm (v zmysle splatných faktúr) úroky z omeškania vo výške 14, 25 % ročne podľa § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka. Správne súd prvého stupňa rozhodol aj o trovách konania. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podala dovolanie odporkyňa. Navrhla ho zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Namietala odňatie jej možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.) postupom odvolacieho súdu tým, že v zmysle § 238 ods. 3 písm. a/ O. s. p. nevyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku prípustnosť dovolania, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu. To, že ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu treba podľa jej názoru vyvodiť zo skutočnosti, že týmto rozhodnutím nastala nejednotnosť vo výklade a aplikácii zákonnej právnej normy v súdnej praxi, keď odvolací súd v dvoch veciach stojacich na tých istých skutkových okolnostiach , rozhodnutých rozdielne , priam až protichodne súdom prvého stupňa , rozhodol rovnako rozdielne , až protichodne. Teda tú istú stránku veci posúdil v dvoch rovnakých prípadoch rôzne, keď v dvoch identických konaniach prezentoval dva rôzne právne názory . Spornou otázkou je otázka kvalifikácie právneho vzťahu účastníkov konania, či ide o vzťah obchodnoprávny a teda nároky z neho treba posudzovať podľa

príslušných ustanovení Obchodného zákonníka, alebo o vzťah civilný a nároky z neho vyplývajúce (úroky z omeškania) treba posudzovať podľa noriem civilného práva.

Navrhovateľ navrhol dovolanie ako neprípustné zamietnuť a priznať mu náhradu trov dovolacieho konania. Trval na tom, že vzťah medzi pôvodným navrhovateľom (. a. s.) a odporkyňou nie je spotrebiteľským občianskoprávnym vzťahom, ale jednoznačne obchodnoprávnym vzťahom založeným na ustanovení § 261 Obchodného zákonníka. Čo sa týka finančnej situácie (na ktorú odporkyňa v dovolaní poukazovala) bol toho názoru, že nie je možné, aby odporkyňa prenášala naňho zodpovednosť za svoje hospodárenie a finančnú situáciu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podala účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.) , skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O. s. p.) a bez nariadenia dovolacieho pojednávania dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. V zmysle § 238 ods. 1 O. s. p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O. s. p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku , v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa , ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3, 4.

Dovoláním odporkyne nie je napadnutý zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu , ale taký potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil prípustnosť dovolania. Dovolací súd v prejednávanej veci dosiaľ nevyslovil ani záväzný právny názor, od ktorého by sa odvolací súd mohol odchýliť a nejde ani o prípad týkajúci sa neplatnosti zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3, 4 . Z týchto dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dovolanie nie je podľa § 238 O. s. p. prípustné.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O. s. p. , ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnúť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O. s. p. (či už to účastník namieta alebo nie) neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O. s. p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O. s. p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdov, spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníkovi konať pred súdom a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo súdom nesprávne obsadeným) . Odporkyňa existenciu procesných väd konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O. s. p. netvrdila a procesné vady tejto povahy nezistil ani dovolací súd. Prípustnosť jej dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

Odporkyňa namietala odňatie jej možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.) postupom odvolacieho súdu tým, že vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku nevyslovil prípustnosť dovolania napriek tomu, že išlo o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu.

Pod odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi konania znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu právnou úpravou za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Podľa § 238 ods. 3 O. s. p. dovolanie je prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa , ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3, 4.

Zo znenia citovaného ustanovenia vyplýva, že proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu je dovolanie prípustné len ak odvolací súd vyslovil, vo výroku svojho

potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu.

Oprávnenie vysloviť prípustnosť dovolania proti svojmu rozsudku patrí výlučne odvolaciemu súdu. Ak odvolací súd prípustnosť dovolania vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku nevyslovil, dovolací súd nie je oprávnený skúmať, či ide inak o vec zásadného právneho významu, v tomto smere je dovolací súd viazaný názorom odvolacieho súdu.

Možnosť odvolacieho súdu vysloviť prípustnosť dovolania proti svojmu rozsudku nie je závislá ani na návrhu účastníka. To znamená, že ak aj účastník konania návrh na vyslovenie prípustnosti dovolania podá, odvolací súd nie je povinný ho akceptovať a s týmto sa vysporiadať. Zákon totiž ponecháva len na zvážení odvolacieho súdu, či prípustnosť dovolania proti svojmu rozsudku vysloví alebo nie .

Vychádzajúc z uvedeného možno dospieť k záveru, že ak odvolací súd v danej veci vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku nevyslovil prípustnosť dovolania, neodňal tým odporkyňi možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p.

Vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. neboli spôsobilé založiť ani právne závery, na ktorých založili súdy svoje rozhodnutia. Právne posúdenie veci súdom je realizáciou rozhodovacej činnosti a nemôže zakladať dôvod prípustnosti dovolania podľa § 237 O. s. p. , pretože právnym posúdením súd nemôže založiť žiadnu procesnú vadu, ktorá je uvedená v tomto ustanovení.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantný dovolací dôvod, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O. s. p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia) . Aj za predpokladu, že by tvrdenia dovolateľa boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), dovolateľom vytýkané skutočnosti by mali za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku, nezakladali by ale prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 237 O. s. p. V dôsledku toho by posúdenie , či odvolací súd (ne)

použil správny právny predpis a či ho (ne) správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne) správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad v prejednávanej veci nešlo). Keďže dovolanie nie je procesne prípustné, nemohol dovolací súd pristúpiť k posúdeniu správnosti právneho posúdenia veci odvolacím súdom (a tým aj zhodného právneho posúdenia veci súdom prvého stupňa).

Vzhľadom na uvedené možno zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O. s. p. a vady konania v zmysle § 237 O. s. p. neboli dovolacím súdom zistené. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie odporkyne v súlade s § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. , ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol. Pritom radiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p. tak, že navrhovateľovi priznal ich náhradu za jeden úkon právnej pomoci – vyjadrenie k dovolaniu odporkyne z 8. decembra 2010 (§ 14 ods. 1, § 10 ods. 1, § 16 ods. 3, § 18 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb), spolu 212, 03 € (170, 97 € + 7, 21 € + 33, 85 € DPH), ktorú sumu je odporkyňa povinná zaplatiť na účet JUDr. Z. M. (§ 149 ods. 1 O. s. p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 17. augusta 2011

JUDr. Daniela Š v e c o v á, v.r.

predsedníčka senátu

Za správnosť :

Hrčková Marta

